

Berättelsen
OM
MÄNSKLIGA
RÄTTIGHETER

United för mänskliga rättigheter

United för mänskliga rättigheter, UHR, är en ideell, skattebefriad organisation med huvudkvarter i Los Angeles i USA och avdelningar runt om i världen. United för mänskliga rättigheter hjälper och förenar individer, pedagoger, organisationer och myndigheter för att göra folk mer medvetna om den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna på lokala, regionala, nationella och internationella nivåer.

UHR stödjer det arbete som många andra människorättsorganisationer utför och uppmuntrar dem att förenas i riktning mot implementeringen av den Allmänna förklaringen och den resulterande International Bill of Human Rights. International Bill of Human Rights består av den allmänna förklaringen, Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

En av UHR:s primära funktioner är att informera. Ungdomar för mänskliga rättigheter (YHRI) är den del av UHR som informerar barn och yngre tonåringar om mänskliga rättigheter så att de börjar förespråka tolerans och fred. UHR som helhet stödjer åtgärder som främjar den fullständiga implementeringen av den Allmänna förklaringen och delar ut informativt och undervisande material för att öka allmänhetens kunskap och få till stånd en full förståelse av mänskliga rättigheter.

INNEHÅLL

Filmregister	5
Mänskliga rättigheter: En inledning	6
Bakgrunden till mänskliga rättigheter	8
En kortfattad bakgrund till den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna	10
Den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna	12
Vad du bör känna till om internationella människorättslagar	26
Det ideala kontra verkligheten	30
Röster för mänskliga rättigheter	32
Bli en människorättsförfämpe	34

Detta häfte
följer med
utbildningsfilmen
*Berättelsen om mänskliga
rättigheter.*

Film REGISTER

BERÄTELSEN OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

En kort, imponerande film som definierar ett av världens mest missförstådda ämnen: mänskliga rättigheter.

30 RÄTTIGHETER, 30 ANNONSER:

30 prisbelönta infoannonser som illustrerar var och en av de 30 artiklarna i den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

Mänskliga rättigheter EN INTRODUKTION

*Mänskliga rättigheter
definieras som:*

”De grundläggande rättigheter och friheter
som alla människor är berättigade till
anses ofta inkludera rätten till liv och frihet,
tanke- och yttrandefrihet och jämlikhet inför lagen.”

Mänskliga rättigheter grundar sig på principen om respekt för den enskilda individen. Det utgår från den fundamentala förutsättningen att varje person är en moralisk och rationell individ som förtjänar att behandlas med värdighet. De kallas *mänskliga* rättigheter därför att de är allmänna. Länder eller särskilda grupper åtnjuter särskilda rättigheter som gäller bara dem, men mänskliga rättigheter gäller varje individ.

Hela omfattningen av mänskliga rättigheter är mycket vidsträckt. De innebär valfrihet och möjlighet. De innebär frihet att skaffa sig ett arbete, skaffa sig en viss yrkesbana, att själv välja sin äktenskapspartner och att uppfostra barn. De inbegriper rätten att resa vida omkring och rätten att arbeta med något lönande utan att trakasseras, utsättas för övergrepp eller hotas med godtyckligt avskedande. De omfattar till och med rätten till fritid. I slutändan är mänskliga rättigheter grunden till allting som människor värderar högt i sina liv. Långt innan uttrycket "mänskliga rättigheter" kom till, kämpade, slogs och dog män och kvinnor för dessa principer.

Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna är världens främsta dokument för mänskliga rättigheter. Dess inledande stycke är en kraftfull bekräftelse av principer som ligger vid hjärtat av det moderna människorättssystemet: "Erkännandet av det inneboende värdet hos alla medlemmar av människosläktet och av deras lika och oförytterliga rättigheter är grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen."

Ändå finns det en stor klyfta mellan uttalandet av dessa mål och uppnåendet av dem. Miljoner människor är inte fria. Lag och rätt är ofta orättvisa. Och fred fortsätter att lysa med sin frånvaro i många delar av världen. Att överbrygga den enorma klyftan mellan den ideala situationen med allmänna mänskliga rättigheter och dagens verklighet med utbredda kränkningar av mänskliga rättigheter är vad som driver människorättsförkämpar.

BAKGRUNDEN TILL MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

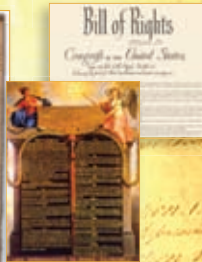
Berättelsen om mänskliga rättigheter är ett drama om en ståndaktig kamp och stadigt framåtskridande, ofta mot höga odds. Och med mänskliga rättigheter kommer fred och medlen för att uppnå verklig frihet. Därför är det viktigt att förstå ämnet i dess historiska referensram, en tradition som sträcker sig bakåt mer än 2 500 år:

- 539 f.Kr.: Kyros-cylindern** – en lertavla som av många anses vara världens första dokument om mänskliga rättigheter. Den innehåller kungörelser om frihet och jämlikhet från Kyros den store, det antika Persiens första kung.
- 1215: Magna Charta** – ett fördrag som gav nya rättigheter och fastställde att kungen av England måste följa lagen.
- 1628: Petition of Right** fastställde folkets fri- och rättigheter gentemot den brittiska kronan.
- 1776: Förenta staternas oavhängighetsförklaring** kungjorde rätten till liv, frihet och att eftersträva lycka.

DES DROITS DE L'HOMME

Kyros cylindern: samling påbud från Kyros den store (585–529 f.Kr.) som skrevs på denna cylinder av bränd lera. Den hyllades som det första dokumentet för mänskliga rättigheter.

- 1787: USA:s författning** utgör den grundläggande lagen för USA:s federala regeringssystem och anger klart medborgarnas grundläggande rättigheter.
- 1789: Förklaringen om de mänskliga och medborgerliga rättigheterna** i Frankrike fastställde att alla medborgare är jämlika enligt lagen.
- 1791: USA:s Bill of Rights** begränsar den federala regeringens makt och skyddar rättigheterna för alla medborgare, invånare och besökare på amerikanskt territorium.
- 1864: Den första Genève-konventionen** fastställde normerna för internationell lag.
- 1948: Den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna** var den första stadgan som kungjorde de trettio rättigheter som varje människa är berättigad till.

KORT OM DEN ALLMÄNNA FÖRKLARINGEN OM DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

De ohyggligheter som förövades av fascist-Tyskland mot minoriteter och oliktankande individer före och under andra världskriget chockade och väckte avsky över hela världen. När kriget var slut möttes de segrande länderna för att vidta åtgärder avsedda att förhindra att dessa mordiska handlingar upprepades och för att främja fred. Resultatet var grundandet av Förenta Nationerna 1945.

Förenta Nationernas stadga etablerade sex huvudsakliga organ, däribland Generalförsamlingen, Säkerhetsrådet, den Internationella domstolen och, när det gällde mänskliga rättigheter, Ekonomiska och sociala rådet (Economic and Social Council – ECOSOC).

Den 10 december 1948 antog Förenta Nationerna den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna; Eleanor Roosevelt håller en kopia av det dokument som hon så oförtröttligt förespråkade.

FN-stadgan bemyndigade ECOSOC att etablera "kommissioner på ekonomiska och sociala områden och för att främja mänskliga rättigheter ..." En av dessa var FN:s kommission för mänskliga rättigheter. Under ordförandeskap av Eleanor Roosevelt, människorättsförfämpe och USA:s FN-ambassadör, började kommissionen

att skriva ett utkast till det dokument som sedan blev den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. Förklaringen, som antogs av Förenta Nationerna den 10 december 1948, är det mest allmänna dokument om mänskliga rättigheter som används. Eleanor Roosevelt, som har getts äran för att ha inspirerat det, kallade det hela mänsklighetens Magna Charta.

I dess inledning och i artikel 1, kungör stadgan otvetydigt *alla* människors inneboende rättigheter: "Ringaktning och förakt för de mänskliga rättigheterna har lett till barbariska gärningar, som upprört mänsklighetens samvete, och skapandet av en värld, där människorna åtnjuta yttrandefrihet, trosfrihet samt frihet från fruktan och nöd, kungjorts som folkens högsta strävan ... Alla människor äro födda fria och lika i värde och rättigheter."

FN:s medlemsstater lovade att arbeta tillsammans för att främja de trettio artiklarna om mänskliga rättigheter som, för första gången i historien, hade samlats och sammanställts till ett enda dokument. Följaktligen är många av dessa rättigheter, i olika former, en del av demokratiska länders författningslagar idag.

DEN ALLMÄNNA FÖRKLARINGEN OM DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

Den 10 december 1948 antog och tillkännagav FN:s Generalförsamling den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, vars fullständiga text återfinns på de följande sidorna. Efter denna historiska händelse uppmanade Generalförsamlingen alla medlemsstater att publicera texten till Förklaringen och "se till att den sprids, sätts upp och visas, att den läses och diskuteras, huvudsakligen i skolor och vid andra läroanstalter, utan åtskillnad på grund av politiskt tillstånd i länder eller territorier."

INLEDNING

Enär erkännandet av det inneboende värdet hos alla medlemmar av människosläktet och av deras lika och oförytterliga rättigheter är grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen,

Enär ringaktning och förakt för de mänskliga rättigheterna lett till barbariska gärningar, som upprört mänsklighetens samvete, och enär skapandet av en värld, där människorna åtnjuta yttrandefrihet, trosfrihet samt frihet från fruktan och nöd, kungjorts som folkens högsta strävan,

Enär det är väsentligt för att icke människan skall tvingas att som en sista utväg tillgripa uppror mot tyranni och förtryck, att de mänskliga rättigheterna skyddas genom lagens överhöghet,

Enär det är väsentligt att främja utvecklandet av vänskapliga förbindelser mellan nationerna,

Enär Förenta Nationernas folk i stadgan ånyo uttryckt sin tro på de grundläggande mänskliga rättigheterna, den enskilda människans värdighet och värde samt männens och kvinnornas lika rättigheter, ävensom beslutat främja socialt framåtskridande och bättre levnadsvillkor under större frihet,

Enär medlemsländerna har åtagit sig att i samverkan med Förenta nationerna säkerställa en allmän och faktisk respekt för och efterlevnad av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,

Enär en gemensam uppfattning av dessa fri- och rättigheters innebörd är av största betydelse för uppfyllandet av detta åtagande,

Därför kungör
Generalförsamlingen

denna "Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna" såsom en gemensam riktlinje för alla folk och alla nationer, på det att varje individ och varje samhällsorgan må med denna förklaring i åtanke ständigt sträva efter att genom undervisning och uppfostran befordra respekten för dessa fri- och rättigheter samt genom framstegsfrämjande inhemska och internationella åtgärder säkerställa deras allmänna och verksamma erkännande och tillämpning såväl bland folken i medlemsstaterna som bland folken i områden under deras överhöghet.

Artikel 1

Alla människor äro födda fria och lika i värde och rättigheter. De äro utrustade med förnuft och samvete och böra handla gentemot varandra i en anda av broderskap.

Artikel 2

Envar är berättigad till alla de fri- och rättigheter, som uttalas i denna förklaring, utan åtskillnad av något slag, såsom ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt.

Ingen åtskillnad må vidare göras på grund av den politiska, juridiska eller internationella ställning, som intages av det land eller område, till vilket en person hör, vare sig detta land eller område är oberoende, står under förvaltarskap, är icke-självstyrande eller är underkastat någon annan begränsning av sin suveränitet.

Artikel 3

Envar har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.

Artikel 4

Ingen må hållas i slaveri eller trälldom; slaveri och slavhandel i alla dess former äro förbjudna.

Artikel 5

Ingen må utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Artikel 6

Envar har rätt att allestädes erkännas som person i lagens mening.

Artikel 7

Alla äro lika inför lagen och äro utan åtskillnad berättigade till lika skydd från lagens sida. Alla äro berättigade till lika skydd mot varje åtskillnad i strid med denna förklaring och mot varje framkallande av sådan åtskillnad.

Artikel 8

Envar har rätt till verksam hjälp från sitt lands behöriga domstolar mot handlingar, som kränka de grundläggande rättigheter, vilka tillkomma honom genom lag eller författning.

Artikel 9

Ingen må godtyckligt anhållas, fängslas eller landsförvisas.

Artikel 10

Envar är under full likställighet berättigad till rättvis och offentlig rannsaking inför oavhängig och opartisk domstol vid fastställandet av såväl hans rättigheter och skyldigheter som varje anklagelse mot honom för brott.

Artikel 11

1. Envar, som blivit anklagad för straffbar gärning, har rätt att betraktas som oskyldig, till dess hans skuld blivit lagligen fastställd vid offentlig rättegång, under vilken han åtnjuter alla för sitt försvar nödiga garantier.

2. Ingen må dömas för handling eller underlåtenhet, som vid tidpunkten för dess begående icke var straffbar enligt inhemsk eller internationell rätt. Ej heller må högre straff utmätas än vad som var tillämpligt vid tidpunkten för den straffbara gärningens begående.

Artikel 12

Ingen må utsättas för godtyckliga ingripanden i fråga om privatliv, familj, hem eller korrespondens, ej heller angrepp på heder och anseende. Envar har rätt till lagens skydd mot sådana ingripanden eller angrepp.

Artikel 13

1. Envar har rätt att inom varje stats gränser fritt förflytta sig och välja sin vistelseort.
2. Envar har rätt att lämna varje land, inbegripet sitt eget, och att återvända till sitt eget land.

Artikel 14

1. Envar har rätt att i andra länder söka och åtnjuta fristad från förföljelse.
2. Denna rätt må icke åberopas vid laga åtgärder, reellt grundade på icke-politiska brott eller på handlingar, som strida mot Förenta Nationernas ändamål och grundsatser.

Artikel 15

1. Envar har rätt till en nationalitet.
2. Ingen må godtyckligt berövas sin nationalitet eller förmenas rätten att ändra nationalitet.

Artikel 16

1. Fullvuxna män och kvinnor ha rätt att utan någon inskränkning på grund av sin ras, nationalitet eller religion ingå äktenskap och bilda familj. De äga lika rättigheter vid giftermål, under äktenskap och vid äktenskaps upplösning.
2. Äktenskap må ingås endast med de blivande makarnas fria och fullständiga samtycke.
3. Familjen är den naturliga och grundläggande enheten i samhället och ger rätt till skydd från samhället och staten.

Artikel 17

1. Envar har rätt att äga egendom såväl ensam som i förening med andra.
2. Ingen får godtyckligt fråntas sin egendom.

Artikel 18

Envar har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion eller tro och att ensam eller i gemenskap med andra offentligt eller enskilt utöva sin religion eller tro genom undervisning, andaktsövningar, gudstjänst och iakttagande av religiösa sedvänjor.

Artikel 19

Envar har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet för envar att utan ingripanden hysa åsikter och frihet att söka, mottaga och sprida upplysningar och tankar genom varje slags uttrycksmedel och utan hänsyn till gränser.

Artikel 20

1. Envar har rätt till frihet i fråga om fredliga möten och sammanslutningar.
2. Ingen får tvingas att tillhöra en sammanslutning.

Artikel 21

1. Var och en har rätt att delta i sitt lands styre, direkt eller genom fritt valda ombud.
2. Envar har rätt till lika tillträde till allmän tjänst i sitt land.
3. Folkets vilja skall utgöra grundvalen för statsmakternas myndighet. Denna vilja skall uttryckas i periodiska och verkliga val, vilka skola äga rum med tillämpning av allmän och lika rösträtt samt hemlig röstning eller likvärdiga fria röstningsförfaranden.

Artikel 22

Envar äger i sin egenskap av samhällsmedlem rätt till social trygghet och är berättigad till att de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, som äro oundgängliga för hans värdighet och för en fri utveckling av hans personlighet, förverkligas genom nationella åtgärder och mellanfolkligt samarbete med hänsyn tagen till varje stats organisation och resurser.

Artikel 23

1. Envar har rätt till arbete, till fritt val av sysselsättning, till rättvisa och tillfredsställande arbetsförhållanden och till skydd mot arbetslöshet.
2. Envar har utan åtskillnad rätt till lika lön för lika arbete.
3. Envar, som arbetar, har rätt till rättvis och tillfredsställande ersättning, som tillförsäkrar honom själv och hans familj en människovärdig tillvaro och som, där så är nödvändigt, kompletteras med andra medel för socialt skydd.
4. Envar har rätt att bilda och ansluta sig till fackföreningar till skydd för sina intressen.

Artikel 24

Envar har rätt till vila och fritid, innefattande rimlig begränsning av arbetstiden och regelbunden semester med bibehållen lön.

Artikel 25

1. Envar har rätt till en levnadsstandard, som är tillräcklig för hans egen och hans familjs hälsa och välbefinnande, däri inbegripet föda, kläder, bostad, hälsovård och nödvändiga sociala förmåner, vidare till trygghet i händelse av arbetslöshet, sjukdom, invaliditet, makes död, ålderdom eller annan förlust av försörjning under omständigheter, över vilka han icke kunnat råda.
2. Mödrar och barn äro berättigade till särskild omvårdnad och hjälp. Alla barn, vare sig födda i eller utom äktenskap, skola åtnjuta samma sociala skydd.

Artikel 26

1. Envar har rätt till undervisning. Undervisningen skall vara kostnadsfri, åtminstone på de elementära och grundläggande stadierna. Den elementära undervisningen skall vara obligatorisk. Yrkesundervisning och teknisk undervisning skall vara allmänt tillgänglig. Den högre undervisningen skall stå öppen i lika mån för alla på grundval av deras duglighet.

2. Undervisningen skall syfta till personlighetens fulla utveckling och till att stärka respekten för människans grundläggande fri- och rättigheter. Undervisningen skall främja förståelse, tolerans och vänskap mellan nationer, rasgrupper och religiösa grupper samt befordra FN:s verksamhet för fredens bevarande.

3. Rätten att välja utbildning för barnen tillkommer i första hand deras föräldrar.

Artikel 27

1. Envar har rätt att fritt taga del i samhällets kulturella liv, att njuta av konsten samt att bli delaktig av vetenskapens framsteg och dess förmåner.

2. Envar har rätt till skydd för de moraliska och materiella intressen, som härröra från varje vetenskapligt, litterärt eller konstnärligt verk, till vilket han är upphovsman.

Artikel 28

Envar har rätt till en social och internationell ordning, i vilken de fri- och rättigheter, som uttalas i denna förklaring, till fullo kunna förverkligas.

Artikel 29

1. Envar har plikter mot samhället, i vilket den fria och fullständiga utvecklingen av hans personlighet ensamt är möjlig.
2. Vid utövandet av sina rättigheter och friheter får en person endast underkastas sådana inskränkningar som har fastställts i lag och enbart i syfte att trygga tillbörlig hänsyn till och respekt för andras rättigheter och friheter samt för att tillgodose ett demokratiskt samhälles berättigade krav på moral, allmän ordning och allmän välfärd.
3. Dessa fri- och rättigheter må i intet fall utövas i strid med FN:s ändamål och grundsatser.

Artikel 30

Intet i denna förklaring må tolkas såsom innebärande rättighet för någon stat, grupp eller person att ägna sig åt verksamhet eller utföra handling, som syftar till att omintetgöra någon av häri uttalade fri- och rättigheter.

Gör

mänskliga
rättigheter till
en global verklighet
som du för
känner till om

INTERNATIONELLA MÄNNISKORÄTTSLAGAR

International Bill of Human Rights

Den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna är en allmän norm som upprätthålls av länder världen över. Men den äger inte laga kraft. Således bestod huvudarbetet för Förenta Nationernas kommission för mänskliga rättigheter från 1948 till 1966 i att skapa en internationell lagsamling för mänskliga rättigheter, som grundades på FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna.

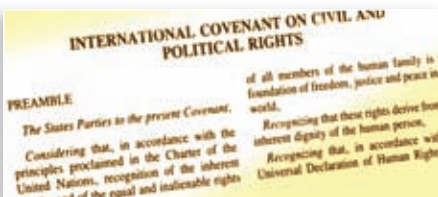
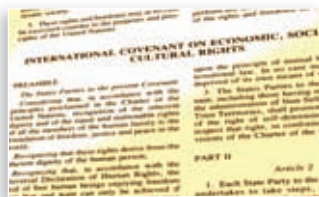
Kommissionen för mänskliga rättigheters arbete resulterade i två viktiga dokument: den Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR – International Covenant on Civil and Political Rights) och den Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ICESCR – International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights). Båda blev internationell lag 1976. Tillsammans med den Allmänna

förklaringen om de mänskliga rättigheterna omfattar dessa två avtal den s.k. "International Bill of Human Rights".

Artikel 26 av ICCPR upprättade FN:s kommitté för mänskliga rättigheter. Kommittén som består av 18 experter på mänskliga rättigheter är ansvarig för att se till att var och en som undertecknar ICCPR följer dess villkor. Kommittén granskar rapporter som har skickats in av länder vart femte år för att se till att de följer avtalet, och publicerar vad de finner om ett lands beteenden.

Många länder som har ratificerat ICCPR har också samtyckt till att människorättskommittén får undersöka beskyllningar angående individer och organisationer om att landet har kränkt deras rättigheter. Innan käranden väddar till Kommittén, måste han först uttömma alla juridiska tillflyktsmöjligheter i det landets domstolar. När kommittén har gjort en undersökning publicerar den resultaten. Dessa resultat har stor giltighet. Om kommittén stödjer påståendena, måste det landets regering vidta åtgärder för att rätta till missförhållandet.

Människorättsrådet

I början av 2000-talet kom Förenta Nationernas kommission för mänskliga rättigheter under allt hårdare kritik för att de inte upprätthöll normerna för mänskliga rättigheter världen över, delvis till följd av att antalet medlemmar hade växt och inkluderade många länder som allmänt ansågs som allvarliga kränkare av mänskliga rättigheter. Följden blev att FN:s Human Rights Council (ung. FN:s människorättsråd) i mars 2006 ersatte kommissionen. Human Rights Council är ett mellanstatligt organ med 47 medlemsstater som har till uppgift att främja och skydda mänskliga rättigheter internationellt. Dess metoder för att åstadkomma detta innefattar en Universal Periodic Review (ung. allmän periodisk granskning) som bedömer situationer i FN:s 192 medlemsländer, en Advisory Committee (ung. rådgivande kommitté) som tillhandahåller expertkunnande i frågor rörande mänskliga rättigheter och en Complaints Procedure (ung. klagomålsförfarande) för enskilda personer och organisationer, för att göra Human Rights Council uppmärksam på kränkningar av mänskliga rättigheter.

Europeiska människorättsorgan

Den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna har översatts till över 300 språk, och är grunden för alla moderna lagar och avtal. Bland dessa dokument finns den Europeiska konventionen för skydd av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Konventionen antogs 1953 av Europarådet, och inkluderade 47 medlemsländer som har omkring 800 miljoner invånare. Europarådet bildades i andra världskrigets efterdyningar för att stärka och främja demokrati och rättssäkerhet.

Konventionen genomdrivs av Europadomstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg i Frankrike. Varje person eller organisation vars rättigheter har kränkts av en av Europarådets medlemsstater kan söka hjälp från Europadomstolen. Först måste dock den klagande ha utnyttjat alla möjligheter i det egna landets domstolar.

En annan organisation som har skapats för att säkerställa demokratiskt och rättvist styre är Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), som består av 56 medlemsländer, däribland Förenta staterna och Kanada. Om medlemsländer kränker mänskliga rättigheter behandlar OSCE klagomål från människorättsorganisationer, och kräver att de länder som har anklagats för otillbörligt uppförande säger något till sitt försvar.

Amerikanska och afrikanska fördrag om mänskliga rättigheter

Ytterligare två internationella konventioner om mänskliga rättigheter som har inspirerats av den Allmänna förklaringen är den amerikanska konventionen om de mänskliga rättigheterna och den afrikanska stadgan om människors och folks rättigheter.

Den amerikanska konventionen om mänskliga rättigheter antogs 1969 av länderna i Nord-, Syd- och Mellanamerika – och trädde i kraft 1978. Konventionen inrättade en kommission för mänskliga rättigheter och en domstol för mänskliga rättigheter för att övervaka att konventionens bestämmelser följdes.

Den afrikanska stadgan om människors och folks rättigheter började gälla 1986 och har ratificerats av mer än 50 afrikanska länder. Den täcker både ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och civila och politiska rättigheter. En kommission bildades 1987 för att övervaka och tolka stadgan.

Det IDEALA KONTRA VERKLIGHETEN

dag har FN:s alla 192 medlemsstater antagit den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och en samling internationella lagar existerar för att skydda dem.

Men trots att mänskliga rättigheter existerar, och åtminstone i princip har erkänts av de flesta länder, och utgör stommen i många länders författningar, är den faktiska situationen i världen långt ifrån de ideal man föreställer sig i den allmänna förklaringen. För en del är det fullständiga förverkligandet av mänskliga rättigheter ett avlägset och ouppnåeligt mål. Till och med internationella lagar om mänskliga rättigheter är svåra att genomdriva, och att fullfölja ett klagomål kan ta år och kräva en hel del pengar. Dessa internationella lagar har en tyglade funktion men är otillräckliga för att tillhandahålla tillräckligt med

Erkännandet av

det inneboende värdet hos alla
medlemmar av människosläktet
och av deras lika och oförytterliga rättigheter
är grundvalen för frihet,
rättvisa och fred i världen.

Den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna

skydd för de mänskliga rättigheterna, vilket bevisas av den krassa verkligheten med kränkningar som begås dagligen. Diskriminering är omfattande i hela världen. Tusentals sitter fängslade för att de sagt vad de anser. Tortyr och politiskt motiverad inspärning, ofta utan rättegång, hör till vardagen, och tolereras och praktiseras till och med i vissa demokratiska länder. Tjugosju miljoner människor lever i slaveri – mer än dubbelt så många som år 1800. Och över en miljard vuxna kan inte läsa. Med tanke på omfattningen av kränkningarna av mänskliga rättigheter – och de som angetts ovan är bara en liten del av hela bilden – är det inte förvånande att 90 % av befolkningen inte kan ange mer än tre av sina trettio rättigheter.

Röster för mänskliga rättigheter

Då många människor är omedvetna om sina mänskliga rättigheter, ställer man sig frågan: Vem kommer att se till att mänskliga rättigheter respekteras? Som svar kan vi hämta inspiration från dem som gjorde en insats och hjälpte till att skapa de mänskliga rättigheter som vi har idag. Dessa människorättsförkämpar försvarade mänskliga rättigheter därför att de insåg att fred och framsteg aldrig kan uppnås utan dem. Var och en av dem förändrade världen på ett betydande sätt.

När Martin Luther King kämpade för färgade människors rättigheter i Förenta staterna på 1960-talet, förklarade han: "Orättvisa varhelst den förekommer, är ett hot mot rättvisa överallt."

Den store förespråkaren för fredligt motstånd mot förtryck, Mahatma Gandhi, beskrev icke-våld som: "den största kraft som mänskligheten har till sitt förfogande. Den är mäktigare än det mäktigaste förstörelsevapen som skapats genom människans sinnrikhet."

Thomas Jefferson, inspiration till och författare av den amerikanska oavhängighetsförklaringen förklarade: "Omsorg om människans liv och lycka och inte deras förstörelse, är det främsta och enda berättigade målet för gott styrelseskick."

Var och en av dessa individer talade och levde som en stark och effektiv förespråkare för mänskliga rättigheter, och det kan även du.

"Människor har rätt att leva i alla regioner och utöva ett arbete, under förutsättning att de aldrig kränker andra människors rättigheter... jag förhindrar slaveri och ... förbjuder att kvinnor och män säljs som slavar ... Sådana traditioner borde utplånas över hela världen." KYROS DEN STORE, PERSIEN (585–529 f.Kr.) ▼

USA:s självständighetsförklaring, huvudsakligen skriven av Thomas Jefferson, hävdar bestämt: "Vi anser att dessa sanningar är självklara, att alla människor är skapade lika, att de begåvats av sin skapare med vissa oförflyttliga rättigheter, att bland dessa ingår liv, frihet och att eftersträva lycka." ◀

"Orättvisa varhelst den förekommer är ett hot mot rättvisa överallt." Martin Luther King Jr., när han kämpade för afro-amerikaners rättigheter i Förenta staterna på 1960-talet. ►

I sin intensiva kamp mot religionsförföljelse i 1700-talets Frankrike, skrev Voltaire: "Jag ogillar vad du säger, men jag skulle dö för din rätt att säga det." ▼

Mahatma Gandhi beskrev icke-våld som: "Den största kraft mänskligheten har till sitt förfogande. Den är mäktigare än det mäktigaste förstörelsevapen som skapats genom människans sinnrikhet." ◀

När Nelson Mandela åtalades av Sydafrikas apartheidregim 1964, förklarade han: "Mitt ideal är ett demokratiskt och fritt samhälle där alla människor lever tillsammans i harmoni och med lika möjligheter." ►

Bli en MÄNNISKORÄTTSS- FÖRKÄMPE

De som verkar för att uppnå mänskliga rättigheter idag kan vara både välkända personligheter och mindre kända. Men de delar alla ett passionerat engagemang för principen att alla är födda med lika rättigheter och att allting mindre än det är orättvisa.

Ibland kan en person uppleva det som om han eller hon inte kan åstadkomma framsteg av någon större betydelse. Men de som åstadkom en bestående inverkan för mänskliga rättigheter i det förflutna, skulle ha kunnat känna det på samma sätt. Men det gjorde de inte, och därför förändrades världen. Idag har vi en fördel som de flesta av dem saknade. Mänskliga rättigheter existerar faktiskt och är allmänt accepterade. Och även om målet kan tyckas avlägset, åtnjuter hundratals miljoner människor ett oerhört mycket bättre liv än de flesta människorna gjorde på den tiden då det knappt fanns några mänskliga rättigheter. De som gick före i bräschen åstadkom verkligen något av betydelse. I det

långa loppet är det inte regeringar som bestämmer trender, de antar dem som redan etablerats bland befolkningen. Att övertala regeringar att till fullo implementera den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna kräver effektiva och ihållande handlingar vid gräsrotsnivå. Som svar på frågan *"Vem skall se till att de mänskliga rättigheterna respekteras?"* har den främsta upphovsmannen av den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, Eleanor Roosevelt, gett ett svar som ljuder av klarhet och sanning:

"När allt kommer omkring, var börjar allmänna mänskliga rättigheter? På små ställen, nära hemmet – så nära och så små att de inte syns på några världskartor. Men ändå utgör de den enskilda individens värld; grannskapet där han bor; skolan eller högskolan där han studerar; i fabriken, gården eller kontoret där han arbetar. Det är på sådana platser som varje man, kvinna och barn söker lika rättvisa, lika möjligheter och lika värdighet utan diskriminering. Om dessa rättigheter inte betyder något där, har de föga betydelse någon annanstans. Om inte medborgare gemensamt agerar för att se till att de upprätthålls nära hemmet, får vi leta förgäves efter framsteg i den stora världen."

UNITED FOR HUMAN RIGHTS

1920 Hillhurst Avenue #187, Los Angeles, CA 90027 USA
Tel: (+1) 323-661-1144 · Fax: (+1) 323-661-1194

humanrights.com · info@humanrights.com

